

Голові разової спеціалізованої вченої ради
ДФ 20.051.223
Карпатського національного університету
імені Василя Стефаника
доктору економічних наук, професору
Левандівському Омеляну Тарасовичу

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата економічних наук, доцента,
доцентки кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки
Карпатського національного університету імені Василя Стефаника
Ємець Ольги Іванівни
на дисертаційну роботу
Кропельницького Андрія Орестовича
на тему: «Організаційно-економічне забезпечення розвитку регіону в умовах
синергії влади та бізнесу»,
подану до захисту на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 051 «Економіка»
з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Актуальність обраної теми дисертаційного дослідження. Сучасні викликами, з якими стикаються регіони України – це обмеженість бюджетних ресурсів місцевого самоврядування, руйнування виробничої та інфраструктурної бази внаслідок війни, відтік населення та капіталу, а також необхідність пришвидшеної повоєнної відбудови. За цих умов держава самотійно не спроможна забезпечити комплексний соціально-економічний розвиток територій, що зумовлює потребу залучення потенціалу бізнесу через механізми

публічно-приватного партнерства, спільного інвестування та інституційної координації дій влади і підприємницького сектору.

Не менш важливим є те, що обраний автором Карпатський макрорегіон як об'єкт емпіричного дослідження характеризується специфічними просторовими, демографічними та ресурсними обмеженнями (гірський рельєф, прикордонне розташування, сезонність туристичної активності), які потребують нестандартних, адаптованих моделей взаємодії влади та бізнесу, відмінних від уніфікованих підходів регіональної політики. У контексті децентралізації, курсу України на європейську інтеграцію та необхідності адаптації досвіду ЄС щодо розвитку публічно-приватного партнерства дослідження механізмів синергетичної взаємодії набуває особливої теоретичної й практичної значущості.

Традиційні підходи, що базуються на відокремленому функціонуванні інститутів влади та суб'єктів господарювання, вичерпали свій потенціал. Саме тому дисертаційне дослідження Кропельницького Андрія Орестовича, присвячене організаційно-економічному забезпеченню розвитку регіону на засадах синергії влади та бізнесу, є надзвичайно актуальним, своєчасним і має вагоме практичне значення для національної економіки.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Автором чітко визначено мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, використано відповідну методологію та інформаційну базу. Дисертаційна робота є систематизованою, виклад матеріалу послідовний та логічний. Позитивним аспектом варто відзначити те, що в роботі дисертантом запропоновано комплексний організаційно-економічний механізм синергії влади та бізнесу, який успішно верифіковано та оцінено на прикладі Карпатського макрорегіону. Особливої уваги заслуговує авторський підхід до використання SWOT-аналізу для оцінки потенціалу впровадження публічно-приватного партнерства в регіональну практику, що дозволило чітко

розмежувати внутрішні ресурси територій та зовнішні можливості стимулювання їхнього розвитку.

Наукові положення, висновки і рекомендації дисертації є обґрунтованими, достовірними, вмотивованими та логічно впливають з проведеного дослідження. У вступі дисертації обґрунтовано актуальність теми, теоретико-методологічну основу, мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, інформаційну базу, розкрито наукову новизну одержаних результатів, їх практичне значення та визначено ступінь апробації результатів дисертації.

Робота має чітку, логічну та завершену структуру, що повністю розкриває тему дослідження. Кожен розділ виконує свою теоретико-методологічну чи прикладну функцію:

Розділ 1 закладає міцний теоретичний фундамент. Автор глибоко аналізує понятійно-категоріальний апарат, обґрунтовує сутність синергетичного ефекту від взаємодії влади та бізнесу в регіоні та деталізує механізми державної регіональної політики.

Розділ 2 має виражений аналітичний характер. Проведена автором діагностика Карпатського макрорегіону дозволяє побачити реальний стан справ, а якісно виконаний SWOT-аналіз чітко окреслює можливості та загрози для розвитку публічно-приватного партнерства (ППП).

Розділ 3 містить конструктивні пропозиції та стратегічні орієнтири. Важливим елементом є адаптація зарубіжного досвіду та розробка організаційно-економічного механізму синергії з подальшою верифікацією його ефективності.

Обґрунтованість положень дисертаційної роботи підкріплюється використанням теоретичних та емпіричних даних, матеріалів офіційної статистики, нормативно-правових документів. Важливими засадами дослідження є трактування сутності соціально-економічного розвитку регіону не просто як лінійного процесу зростання кількісних показників, а як еволюційної трансформації, що відбувається на основі синергетичного ефекту від взаємодії

органів влади та суб'єктів бізнесу. При цьому автор глибоко розкриває роль обох сторін у цьому процесі, доводячи, що інтеграція їхніх потенціалів створює якісно нову платформу для підвищення конкурентоспроможності територій.

Дисертаційна робота характеризується обґрунтованістю наукових положень, висновків і рекомендацій, які формують систему теоретичних і науково-практичних здобутків у сфері регіональної економіки, державного регулювання територіального розвитку та розбудови інститутів публічно-приватного партнерства. Наукові результати базуються на ґрунтовному аналізі вітчизняної практики та критичному осмисленні прогресивного зарубіжного досвіду співпраці влади та бізнесу, що підтверджує достовірність сформульованих автором стратегічних орієнтирів.

Зв'язок з науковими програмами, планами, темами. Дослідження виконано у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника, рамках виконання теми «Розробка теоретичних та прикладних аспектів управління соціально-економічним розвитком регіону» (номер державної реєстрації 0111U007667), в межах якої автором було здійснено оцінку організаційно-економічного забезпечення розвитку регіону, а також запропоновано вдосконалення механізму синергії влади та бізнесу.

Значення результатів дослідження для науки і практики, можливі шляхи використання. Дисертаційне дослідження Кропельницького Андрія Орестовича має теоретичне та практичне значення для органів місцевого самоврядування, місцевих державних адміністрацій, агенцій регіонального розвитку, а також представників бізнес-середовища, які зацікавлені у реалізації спільних інфраструктурних та інвестиційних проєктів. Крім того, напрацювання автора є цінними для науковців і викладачів закладів вищої освіти при підготовці навчальних курсів з регіональної економіки, публічного управління та стратегічного менеджменту.

Оцінюючи зміст підрозділів, можна виділити декілька ключових результатів, що мають ознаки наукової новизни:

1) теоретичне заглиблення – уточнено сутність «синергії влади та бізнесу» не просто як форми співпраці, а як динамічної системи, де сумарний ефект взаємодії перевищує індивідуальні зусилля сторін;

2) прикладна діагностика – на прикладі Карпатського макрорегіону доведено, що специфіка гірських та прикордонних територій вимагає нестандартних моделей ППП;

3) стратегічне моделювання – запропоновано організаційно-економічний механізм верифікації та оцінки ефективності синергетичної взаємодії, що дозволяє прогнозувати вигоди для регіональних громад.

На теоретичному рівні дослідження полягає в поглибленні концептуальних засад становлення та розвитку співпраці влади та бізнесу через призму теорії синергізму. Дисертантом удосконалено понятійно-категоріальний апарат, розкрито організаційно-економічну сутність механізмів активації державної регіональної політики та сформовано теоретичний підґрунтя для моделювання стратегічних напрямів розвитку територіальних систем.

Розроблені рекомендації вже успішно впроваджено в діяльність Департаментом економічного розвитку, промисловості та інфраструктури Івано-Франківської обласної державної адміністрації (довідка про впровадження № 03.1-20/241 від 04.03.2026 р.), ТОВ «ДЕКРА-МАШИНА ТЕХНОЛОГІЙ» (довідка про впровадження № 09/26 від 10.03.2026 р.) та в навчальний процес Карпатського національного університету імені Василя Стефаника при викладанні навчальних дисциплін: «Бізнес-аналітика та прийняття рішень», «Інвестування», «Податкова система», «Аналіз і фінансування інвестиційних проєктів» та «Кластерні форми організації виробництва» (довідка № 03.04.-29/11 від 18.05.2026 р.). Це засвідчує практичну затребуваність результатів дослідження.

Повнота викладення наукових результатів дисертації в опублікованих працях. Основні положення та результати дисертаційної роботи повною мірою відображені у 8 публікаціях, а саме: 5 наукових працях у фахових виданнях України. Загальний обсяг публікацій – 4,73 друк. арк., у тому числі автору належить – 2,56 друк. арк. та 3 тезах доповідей на міжнародних науково-практичних конференціях.

Ознайомлення із публікаціями Кропельницького Андрія Орестовича дозволяє зробити висновок про достатньо повне відображення основних результатів дослідження, що містять елементи наукової новизни, удосконалення теоретичних положень, організаційні рішення та прикладні рекомендації.

Відсутність (наявність) порушення академічної доброчесності. У дисертації порушень академічної доброчесності не встановлено. Наявні посилання на відповідні джерела, зазначені у списку використаних джерел. Довідка про результати перевірки публікацій здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії, додається.

У тексті роботи наявні належні бібліографічні посилання на всі використані джерела інформації. Це вказує на коректне використання наукового доробку інших дослідників і пред'являє дотримання встановлених норм академічної доброчесності під час її виконання.

Зауваження та дискусійні положення щодо змісту дисертації.

Позитивно оцінюючи дисертаційну роботу Кропельницького Андрія Орестовича, необхідно висловити кілька дискусійних положень та побажань для подальшої наукової дискусії:

1) у підрозділі 1.1 (рис. 1.2, табл. 1.2) представлено періодизацію еволюції форм взаємодії влади та бізнесу, що завершується виокремленням «синергетичної моделі» як окремої управлінської парадигми, датованої 2025 р. – до сьогодні. Потребує уточнення коректність кваліфікації настільки нетривалого

періоду як сформованої управлінської парадигми, а не як емерджентної тенденції, що перебуває на стадії становлення;

2) у підрозділі 1.3, аналізуючи механізми активації державної регіональної політики, доцільно було б більше уваги приділити чинникам воєнного та повоєнного стану, які суттєво трансформували бюджетні та організаційні можливості регіонів;

3) при проведенні SWOT-аналізу в підрозділі 2.3 автору варто було б чіткіше розмежувати загрози (Threats) зовнішнього середовища від внутрішніх слабких сторін (Weaknesses) інституційного забезпечення ДПП (ППП) в Україні;

4) у підрозділі 3.1, розглядаючи зарубіжний досвід, бажано було б детальніше зупинитися на досвіді країн Центрально-Східної Європи (наприклад, Польщі), оскільки їхні інституційні стартові умови ближчі до українських реалій, ніж досвід країн Західної Європи чи США;

5) з тексту структури не до кінця зрозуміло, які саме математичні чи експертні методи покладено в основу «верифкації та оцінки ефективності» у підрозділі 3.3. Було б цікаво почути на захисті, які критерії (індикатори) є визначальними для фіксації наявності синергетичного ефекту;

Зазначені зауваження та питання мають переважно дискусійний та рекомендаційний характер, не знижують загальну високу наукову цінність роботи і не впливають на позитивну оцінку дослідження в цілому.

Загалом, висловлені зауваження і дискусійні положення не впливають на загальну позитивну оцінку рецензованого дисертаційного дослідження.

Загальний висновок дисертаційної роботи

Дисертаційна робота Кропельницького Андрія Орестовича є завершеним, цілісним і самостійно виконаним кваліфікаційним науковим дослідженням, у якому отримано нові науково обґрунтовані теоретичні та практичні результати, що в сукупності вирішують актуальне завдання щодо розробки та впровадження дієвого організаційно-економічного забезпечення розвитку регіонів України на

засадах посилення ефективності взаємодії, консолідації інтересів та досягнення синергії між органами публічної влади та корпоративним сектором в умовах сучасних макроекономічних викликів.

Сформульовані в дисертації наукові положення, висновки та рекомендації є результатом самостійної роботи автора, ґрунтуються на глибокому аналізі теоретичних і прикладних аспектів досліджуваної проблематики та відзначаються достатнім рівнем обґрунтованості й достовірності.

З урахуванням актуальності теми, наукової новизни, теоретичної та практичної значущості отриманих результатів, їх обґрунтованості та достовірності, можна зробити висновок, що дисертаційна робота Кропельницького Андрія Орестовича «Організаційно-економічне забезпечення розвитку регіону в умовах синергії влади та бізнесу» за своїм змістом відповідає спеціальності 051 «Економіка», а також вимогам до оформлення дисертацій, визначеним наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40 (зі змінами) та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами), а її автор Кропельницький Андрій Орестович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії (PhD) з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка».

Рецензент:

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри підприємництва, торгівлі
та прикладної економіки
Карпатського національного
університету ім. Василя Стефаника

Ольга ЄМЕЦЬ